

EN VÄRLD AV

MÅNGFALD OCH RESPEKT

ÅRSRAPPORT 2016

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

 04 Inledning av
förbundsordförande
Frida Sandegård

 06 En bättre värld ...

 08 ... för hbtq-personer

 10 Påverka

 16 Synliggöra

 22 Stärka

 28 Organisation

 30 Intellectuellt kapital

RFSL – ÅRSRAPPORT 2016

RFSL, Box 350, 101 26 Stockholm
Besöksadress: Sveavägen 59, 2 tr,
113 59 Stockholm
www.rfsl.se

Kommunikationschef Mathilda Piehl
E-post: mathilda.piehl@rfsl.se

Rapporteringspartner: Lumen Behavior
Form: Pondus Kommunikation
Tryck: Joma Grafisk Produktion, 2017

”BYGGA, STÄRKA OCH
SKAPA HÅLLBARA
HBTQ-RÖRELSE”

Miles Tanhira, RFSL:s internationella projekt

”STOLT KAMP

OCH LJUS FRAMTID”

RFSL verkar för ett samhälle präglad av mångfald och respekt för människors olikheter, där alla, oavsett sexuell läggning och könsidentitet och oavsett hur de väljer att uttrycka denna läggning eller identitet, ska ha lika rättigheter och skyldigheter samt lika möjligheter att leva och verka. Kort sagt, vi finns för att förbättra världen för hbtq-personer.

FRÅN MITT FÖRSTA ÅR som förbundsordförande minns jag alla möten med unga hbtq-personer som med självklarhet ser ljus på framtiden. Och de äldre som stolta ser att deras kamp och ihärdiga arbete faktiskt gjort att vi kan leva öppnare och tryggare idag.

RFSL har tagit stora steg mot en värld av mångfald och respekt, sedan vi grundades för 66 år sedan. Men vi har fortfarande viktigt arbete framför oss. Vårt strategiska fokus ligger nu på asylrätt, internationella samarbeten, hälsofrågor och familjepolitik.

SÄKRA VÄGAR IN

Skyddet av hbtq-flyktingar som kommit till Sverige måste stärkas och asylrätten måste värnas. De tillfälliga asyllagarna som regeringen fattade beslut om under försommaren 2016 drabbar särskilt hbtq-personer och RFSL vill se säkra och lagliga vägar in i EU.

I FRAMKANT AV INTERNATIONELL RÖRELSE

Internationellt är RFSL en stark aktör med direkta samarbeten med partnerorganisationer i många länder. Vi arbetar för att öka kunskapen om hbtq-personers situation och hur det hänger samman med utvecklings-samarbetet för till exempel ambassader, utrikes-departementet, mänskliga rättighetsorganisationer och andra aktörer.

HÄLSA ÄR EN RÄTTIGHET

Hbtq-personer ska ha möjlighet till jämlik hälsa jämfört med befolkningen i allmänhet. Så är det inte idag. Som en följd av både faktisk ökad utsatthet och risk för ökad utsatthet i form av hot, hets, diskriminering och våld finns det större risk för missbruk, psykisk ohälsa, mortalitet och självmord. Arbetet med bättre hälsa är tätt sammankopplat med rättighetsfrågor – och vårt arbete

sträcker sig över transpersoners rättigheter, seniora hbtq-personer, avkriminalisering av personer som lever med hiv och forskning om hbtq-personers alkoholkonsumtion, för att nämna några exempel.

ALLA OLIKA FAMILJER

Familjer ser olika ut och RFSL arbetar för att ett hbtq-perspektiv ska finnas med i den svenska familjepolitiken. Föräldraskapet behöver en grundlig översyn, men innan dess vill RFSL att könsneutral föräldraskaps-presumption blir verklighet. Det innebär att även den icke-havande i ett hbtq-par automatiskt blir barnets juridiska förälder, oavsett vilket kön den personen har.

VAKTAR VÅRA VUNNA RÄTTIGHETER

Stödet för hbtq-politiska frågor och hbtq-personers mänskliga rättigheter är starkt. Vi ser det i manifestationer runt om i världen, vi ser det bland politikernas vilja, i media och inte minst i civila samhället. Samtidigt är det rättigheter som inte kan tas för givna. Vi riskerar att snabbt ta många kliv tillbaka om de konservativa rösterna som är på frammarsch får starkare fäste.

För att den generation som kommer efter oss ska kunna leva utan rädsla för hot, hets eller våld kan vi inte ta våra rättigheter för givna. Vi kommer alltid att fortsätta hitta vägar för att säkra mänskliga rättigheter för alla hbtq-personer.

FRIDA SANDEGÅRD
FÖRBUNDSORDFÖRANDE RFSL

BRED FRONT

FÖR HBTQ-PERSONER

KUNSKAP LEDER TILL RÄTTVISA

RFSL bedriver en stor mängd aktiviteter, lokala och internationella, egna och i samarbete med andra. Verksamhetens enorma bredd rymmer olika strategier och taktiker – med sikte på att skapa förändring och en bättre värld för hbtq-personer. Aktiviteterna kan delas in i tre teman:

PÅVERKA
Sid 10–15

SYNLIGGÖRA
Sid 16–21

STÄRKA
Sid 22–27

SYFTE: FÖRBÄTTRA VÄRLDEN FÖR HBTQ-PERSONER

Det övergripande syftet med RFSL:s verksamhet är att förbättra helhetsituationen för homosexuella, bisexuella, transpersoner och andra personer med queera uttryck och identiteter (hbtq-personer) i Sverige och internationellt.

VISION: EN VÄRLD AV MÅNGFALD OCH RESPEKT

Ett samhälle präglad av mångfald och respekt för människors olikheter, där alla människor, oavsett sexuell läggning och könsidentitet och oavsett hur de väljer att uttrycka denna – ska ha samma rättigheter och skyldigheter samt lika möjligheter att leva och verka.

”Hbtq-personers mänskliga rättigheter är huvudfrågan och samlingspunkten för allt vi arbetar med.”

Magnus Kolsjö,
vice förbundsordförande
RFSL

KUNSKAP LEDER TILL RÄTTVISA

PÅVERKA

10
REMISS SVAR

Remiss svar är formell dialog med lagstiftare, men RFSL engagerar också politiker och tjänstemän i informell dialog om mänskliga rättigheter.

→ "Om din frihet beskärs är det allas vårt ansvar att försvara den. Hatbrott och attacker måste i verkligheten bli lika omöjliga som de känns i våra hjärtan. Till alla er som känner rädsla inför hatet och våldet, ni står inte ensamma. Vi stärker nu insatserna mot hatbrott och vi ger ökade resurser till hbtq-organisationer."

Stefan Löfven, stadsminister (s), vid RFSL:s manifestation i juni 2016

35
pressmeddelanden

→ fler svenskar (63%), än genomsnittseuropén (58%), förstår att diskriminering på grund av sexuell läggning är ett utbrett problem

→ fler svenskar (69%), än genomsnittseuropén (56%), förstår att diskriminering på grund av könsidentitet är ett utbrett problem

Källa: ILGA-Europe Annual Review 2016

200+
konferenser och talartillfällen

72
certifierade verksamheter

890
webbutbildningar

54
Kortutbildningar

3000
personer

126
verksamheter

↓
har höjd kapacitet i hbtq-frågor i praktiken

2,5 miljoner

I VINST I RFSL MEDIA & INFO AB

5000
timmar verksamhet för RFSL:s medlemmar

RFSL förändrar världen genom att påverka lagar, policys och praxis på global och lokal nivå. Genom vår expertkunskap påverkar vi beslutsfattare till att värna hbtq-personers rättigheter – i politiken, på arbetsplatsen, i vardagen. Bland annat utbildar vi verksamheter över hela Sverige i normkritik och belyser vikten av att värna mångfald. Vi kräver upprättelse för hbtq-personer som behandlats illa och arbetar mot de krafter i världen som vill inskränka våra rättigheter.

INTERNATIONELLA ARBETET

STYRKA I NATIONELLT OCH INTERNATIONELLT PÅVERKANS-
ARBETE, DÄR RFSL REPRESENTERAS I BLAND ANNAT:

- *Nämnden mot diskriminering: Frida Sandegård/
Lisa Olsson*
- *Nationellt samverkansorgan för hiv och STI:
Frida Sandegård/Christian Antoni Möllerop*
- *ILGA Europas styrelse: Micah Grzywnowicz*
- *Partsgemensamt forum (rådgivande samverkansorgan
för det civila samhället inrättat av myndigheten MUCF):
Christian Antoni Möllerop*

KONKRETA RESULTAT PÅ DEN GLOBALA ARENAN

1. Den 30 juni 2016 antog FN:s råd för mänskliga rättigheter en ny resolution, "Skydd mot våld och diskriminering baserat på sexuell läggning och könsidentitet" och tillsatte en oberoende expert på ämnet. RFSL deltog tillsammans med andra organisationer till utnämningen genom expertkunskap, moderering och brobyggande.

→ *Extern observatör: "RFSL bidrog definitivt till antagandet av resolutionen, genom att arbeta strategiskt med diplomati och påverkan i kombination."*

2. FN:s kvinnokommission behöll texten om SOGI (Sexual Orientation and Gender Identity) till sista förhandlingen, vilket är en förbättring från tidigare år. RFSL:s representant bidrog till att öka medvetenheten om frågan genom nätverkande, stöd till textformuleringar och genom att organisera workshops om sexuell läggning och könsidentitet och hbtq.

→ *Extern observatör: "Excellent!"*

3. Texten i Agenda 2030 behöll en öppen formulering om anti-diskriminering. Det innebär att det öppnar upp för diskussion om hbtq-personer kan inkluderas i dokumentet. RFSL är nu delaktig i att ta fram indikatorer för att bevaka SOGI-aspekterna av arbetet.

MILSTOLPE I KAMPEN

FÖR UPPRÄTTELSE

I april 2016 bestämdes det att Sverige som första land i världen ska ersätta de transpersoner som utsatts för tvångssteriliseringar i samband med att de bytt juridiskt kön. RFSL hade då drivit frågan i flera år, och arbetet är ännu inte färdigt.

DET BLEV FÖRBJUDET att tvångssterilisera transpersoner som genomgår ett juridiskt könsbyte redan 2013. Som en del av det arbetet bestämde sig RFSL för att stämna staten och kräva skadestånd till de transpersoner som kränkts. Tillsammans med juristen Kerstin Burman samlade vi ihop 160 transpersoner som kunde tänka sig att vara med i en rättslig process.

– Det här gäller en grupp som behandlats väldigt illa av samhället. Även när andra grupper fick upprättelse valde man ändå fortsätta att tvångssterilisera människor

på grund av deras könsidentitet i Sverige. Det är viktigt att de får en ursäkt från staten för hur de behandlats i modern tid, säger Kerstin Burman.

Den nyttillträdde ministern Gabriel Wikström tillsatte en grupp för att utreda skadeståndskraven för tvångssteriliserade transpersoner. Samtidigt förberedde RFSL att ta sitt fall till tingsrätten.

– Vi valde ut åtta personer av de 160. Deras fall tillsammans samlade alla erfarenheter, de var i olika åldrar, steriliseringarna hade skett

för olika länge sedan och de hade upplevt olika situationer som vi ville fånga in. Vi resonerade så att om vi vinner med dessa kommer alla kunna få skadestånd, säger Ulrika Westerlund, tidigare ordförande för RFSL, och fortsätter:

– Och så en dramatisk aprildag 2016, precis när jag och Kerstin lägger ner alla stämningsskatter i ett kuvert som vi ska skicka till tingsrätten, då ringer min mobiltelefon. Det är Gabriel Wikströms politiskt sakkunniga som meddelar att de frivilligt ska betala ut skadestånd!

2010

Hur tvångssteriliseringar av transpersoner förbjöds i Sverige

RFSL uppvaktar politiker och arrangerar partiledardebatt på Pride. Reinfeldt ändrar då Moderaternas linje mitt under pågående debatt och splittrar regeringen i frågan, något som får mycket uppmärksamhet i media.

2011

Jurist Kerstin Burman driver ett fall med en person som inte vill steriliseras men ändå byta juridiskt kön och vinner i Förvaltningsrätten.

ULRIKA WESTERLUND OCH KERSTIN BURMAN

Nu väntar de tvångssteriliserade personerna på regeringens bud, hur stort skadeståndet till var och en ska bli. RFSL har föreslagit att summan ska vara 300 000 kronor per person, och det är baserat på hur andra tvångssteriliserade grupper tidigare har kompenserats i Sverige och i Europadomstolen. Men ännu är inte jobbet klart från RFSL:s sida.

– Vi ska se till att alla måste omfattas av ersättningsbestämmelserna, säger Kerstin Burman.

Det finns stora risker i att låta processen dra ut på tiden, framförallt då många av de som tvångssteriliserats idag är äldre. En del av de personer som finns representerade i RFSL:s stämmingsansökan är

uppemot 80 år gamla.

– De vill ha upprättelse innan de dör. Vi kan inte vänta på en utredning som pågår i tio år, säger Ulrika Westerlund.

”De vill ha upprättelse innan de dör”

KERSTIN BURMAN, JURIST

2012

RFSL inleder en intensiv kampanj som innefattar en stor demonstration, digitala namnsamlingar och flera brev från internationella organisationer till regeringen. Kristdemokraterna meddelar att de ändrat sig via en debattartikel i Dagens Nyheter. Kerstin Burmans fall har nu kommit upp i Kamrarrätten, där vi återigen vinner. ”Tvångssteriliseringarna strider mot regeringsformen, mot Europakonventionen och är diskriminerande”, konstaterar Kamrarrätten.

2013

Kamrarrättens dom träder i kraft i januari 2013, samtidigt tar politikerna längre tid på sig att få till en ändring i lagtexten. Denna kommer först i juli. Senare samma år bestämmer sig RFSL, RFSL Ungdom, transföreningarna King och FPES att driva frågan om skadestånd till de tvångssteriliserade transpersonerna.

2016

I april 2016 bestämdes det att Sverige som första land i världen ska ersätta de transpersoner som utsatts för tvångssteriliseringar i samband med att de bytt juridiskt kön.

VERKSAMHETER

SOM TAR ANSVAR

Sedan 2008 har RFSL hbtq-certifierat mer än 300 verksamheter över hela Sverige. Genom att utbilda inom normkritik och belysa hbtq-personers situation vill vi skapa ett mer inkluderande arbetsliv.

- DET HAR VISAT SIG att stor mångfald inom verksamheter starkt bidrar till positiv ekonomisk tillväxt och utveckling, samtidigt som risken för ohälsa ökar väsentligt i miljöer där fördomar och trakasserier förekommer. Att aktivt värna öppenhet, inkludering och förståelse är därför viktigt för alla verksamheter som vill växa in i framtiden. RFSL:s hbtq-certifieringar är en viktig del av den processen, säger Gustaf Hedman, utbildningschef på RFSL.

300+ VERKSAMHETER
CERTIFIERADE I SVERIGE

Vägen till certifiering går genom utbildning för medarbetarna. De får ökad kunskap om hbtq, samhällsnormer och vilka konsekvenser dessa har för hälsa och livsvillkor hos hbtq personer. Parallellt påbörjar verksamheten ett förändringsarbete för en mer öppen arbetsmiljö, där alla ska känna sig inkluderade och välkomna. Hbtq-certifiering vänder sig till både offentliga och privata verksamheter. All vinst från utbildningarna går tillbaka till RFSL:s verksamhet.

HBtQ-CERTIFIERING: SÅ FUNKAR DET

Hbtq-certifieringen är uppdelad i flera kurstillfällen, workshops och gruppmöten. RFSL utbildar personal, undersöker normer och risker i verksamheten samt tar fram en handlingsplan för fortsatt arbete med inkludering och normkritik på arbetsplatsen. Certifieringen gäller i tre år.

HELA VÄRLDEN

RFSL:s internationella enhet arbetar med att lyfta hbtq-personers rättigheter världen över. Tillsammans med partnerorganisationer arbetar vi med att påverka stora internationella organisationer till att värna hbtq-personers rätt i alla instanser.

DEN STÖRSTA INSATSEN under 2016 har varit att arbeta för FN:s råd för mänskliga rättigheter ska tillsätta en oberoende expert på kränkningar och diskriminering i frågor som rör hbtq. I arbetet har RFSL mobiliserat och koordinerat hbtq-rörelser från hela världen, lobbade mot stater och påverkat enskilda tjänstemän. En stark opposition arbetade emot in i det sista, men till slut bekräftades beslutet i FN:s generalförsamling.

– Det har funnits ett väldigt kreativt motstånd för att underminera den här viktiga positionen, att rörelsen har en person inom FN som ska ta hand om dessa kränkningar och föra samtal med stater. Det är ett väldigt konkret resultat av vårt arbete att vi äntligen fått igenom detta, säger Kajsa Bornedal, internationell chef på RFSL.

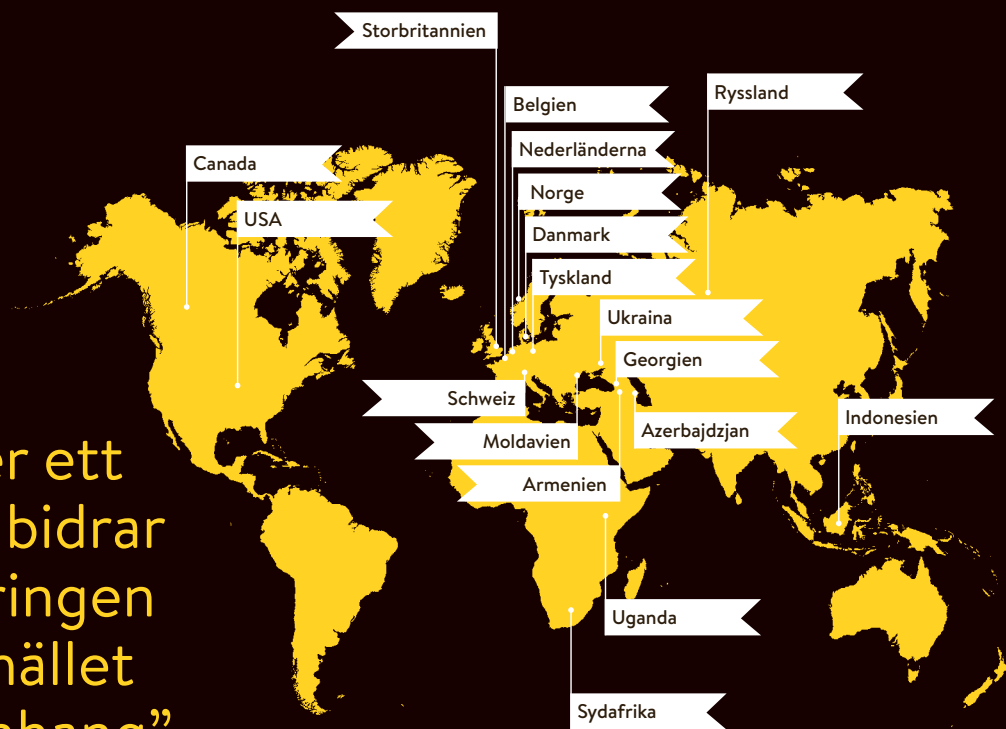
Hon uppmärksammar att det globalt finns krafter som vill

inskränka civilsamhällets utrymme och friheter. Krafter som arbetar hårt för att trycka tillbaka de många framsteg som den globala hbtq-rörelsen nått under senare år.

– Mycket i vårt påverkansarbete handlar om att det inte ska bli sämre för hbtq-personer i världen. Att vara en vakthund. Vi försvarar att vår målgrupp inte stryks ur FN:s dokument, att de kommer in i olika resolutioner, säger Kajsa Bornedal.

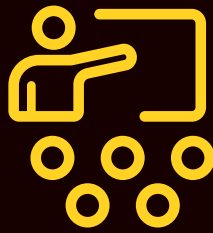
”RFSL fyller ett vakuum och bidrar till mobiliseringen av civilsamhället i FN-sammanhang”

OBEROENDE OBSERVATÖR VID FN-KOMMISSIONENS
MÖTE ”STATUS OF WOMEN” 2016

12

föreläsningar och workshops om sex, säkrare sex och hiv/STI vid World Aids Day, lokala avdelningar och Pridefestivaler

→ 100% av deltagarna anger att de haft nytta av informationen

2016 → 382

2015 → 229

2014 → 334

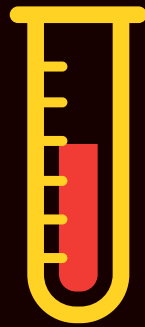
testade under Pride Park och Pride Ung i Preventhiv-samarbetet

618

UTFÖRDA HIVTESTER PÅ SEX ARENOR GENOM TESTPOINT

- 387 personer på RFSL:s lokaler
- 90 personer på nattklubben Candy
- 11 personer på videoklubben Basement
- 38 personer på saunaklubben Texas
- 34 personer på cruisingområdet på Frescati
- 58 personer har testat sig i samband med de fem tillfälliga nedslagen utanför Stockholms län

→ 92% av besökarna uppger att de är mycket nöjda med sitt besök

166

chattillfällen med Sexperterna
8 nya utbildade Sexperter

→ 100% av användarna uppfattade kunnskap och nytta

4

KIT-filmer för Smittfri hiv-projektet
• 96 088 såg filmerna i sina flöden
• 153 849 såg filmen genom KIT

COLOUR OF LOVE

6 STORA FESTIVALER

- 7736 samtal som förts
- 24 540 kondomkit + 2 000 kondomer delats ut
- 45 nya informatörer som utbildats

Ökad kunskapen kring hiv och köns-sjukdomar hos hbtq-personer ←

Minskat stigma och diskriminering av personer som lever med hiv ←

Under 2016 har den nationella Smittskyddsläkarföreningen uppdaterat smittskyddsbladet, och tagit många av RFSL:s förslag rakt av ←

UNDER 2016 LÄMNADES

- En motion in från Liberalerna samt en motion från Socialdemokraterna som handlar om pojkars rätt till hpv-vaccination
- Fem motioner lämnades in som handlade om bland annat översyn/utredning av smittskyddslagen/att ta bort informationsplikten
- En motion handlade även om blodgivning för män som har sex med män
- Samtliga motioner är i linje med vad RFSL lyft och kommunicerat i politiskt påverkansarbete

KUNSKAP LEDER TILL RÄTTVISA

SYNLIGGÖRA

SYNLIGGÖRA

En viktig del av RFSL:s uppdrag är att visa en alternativ bild till det normativa; att bakom olika livsstilar, funktionsvariationer eller stigmatiserade sjukdomar finns människor som har samma värde och samma rätt som alla andra.

Genom den bredd av erfarenheter som samsas i vårt nätverk skapas mötesplatser, kontaktytor och informationsspridning som förändrar samhället, både för hbtq-personer och för andra.

54

PRIDEFESTIVALER

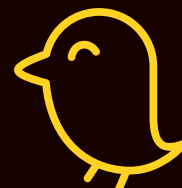
8 organisationer som fått pengar genom projektet
En blomstrand Pride-rörelse

- Falu Pride 150 000
- Sundsvall Pride 150 000
- Jönköping Qom Ut 150 000
- Luleå Pride 250 000
- Växjö Pride 250 000
- Malmö Pride 250 000
- Westpride 300 000
- Stockholm Pride 650 000

900 försäkrade Pride-volontärer genom RFSL:s försäkring

Stärka en publik frizon för hbtq-personer

FUNKIS

FUNKISPROJEKTET LYFTER FUNKTIONALITET INOM HBTQ-RÖRELSEN – OCH HBTQ-FRÅGOR INOM OMSORGEN

- Motverkar förtryckande normer kopplat till normbrytande funktionalitet och sexualitet
 - Ökar kunskap hos personal och medlemmar
- 99% av de utbildade organisationerna för funktionsvarierade skulle rekommendera hbtq-utbildningen
- 95% av de utbildade LSS-verksamheterna skulle rekommendera hbtq-utbildningen
- "Livsförändrande" är betyget från deltagarna i hbtq-hängen för funktionsvarierade

A portrait of Mikael Jonsson, a man with short dark hair and a beard, smiling. He is wearing a black t-shirt. The background consists of large green leaves, possibly from a plant in a greenhouse or conservatory.

HIVPREVENTION – ETT

OMRÅDE I FÖRÄNDRING

Sedan 1980-talet har RFSL arbetat aktivt med att säkerställa en jämlik hälsa för hbtq-personer. Hivprevention har varit en grundbult i organisationen sedan dess. Trots stora framgångar ser vi ett fortsatt stort behov att förebygga spridning och att motverka diskriminering och stigma.

MIKAEL JONSSON, CHEF HÄLSA & HIV, RFSL

SVENSK HAR LÄNGE haft en ambitiös agenda för hivprevention, och är det första landet i världen som uppnått de globala utvecklingsmålen, 90-90-90. Det vill säga att 90 procent av de som lever med hiv i ett land känner till sin status, av dessa ska 90 procent ha tillgång till behandling och 90 procent av dem ska ha en så pass välinställd behandling så att de uppnår en omätbar virusnivå.

– Att det gått så bra beror på satsningen på nära samverkan mellan flera ideella och offentliga aktörer – i kombination med att man mött målgrupperna på deras villkor, där de är, säger Mikael Jonsson, chef Hälsa & hiv, RFSL.

Anslagen för hiv och prevention av sexuellt överförbara sjukdomar gick från 146 miljoner 2016 till 75 miljoner i regeringens budget för 2017, vilket innebär nästintill en halvering av pengarna. Omställningen skapar hårt tryck på kommuner och landsting att bedriva hivprevention inom ramen för befintlig budget.

Under 2017 kommer regeringen presentera en ny nationell strategi för att bekämpa hiv, aids och en del andra sexuellt överförbara sjukdomar. Det är ett välkommet initiativ, men många känner oro för att nedskärningarna signalerar en sänkt ambitionsnivå i det preventiva arbetet framöver.

– Preventionsarbetet får aldrig avstanna, bortprioriteras eller tas för givet. RFSL fortsätter arbeta för en hiv-fri värld och en jämlik hälsa för alla, säger Mikael Jonsson.

”Det finns otroligt mycket stigma och okunskap kopplat till hiv.”

MIKAEL JONSSON,
CHEF HÄLSA & HIV, RFSL

AMBITIÖS SVENSK AGENDA
FÖR HIV-PREVENTION HALVERAD

2016 → 2017

146 MSEK

75 MSEK

ANSLAG I REGERINGSBUDGET

MOT BÄTTRE

HÄLSOTAL

Hbtq-personer har sämre hälsotal än andra i samhället, men är långt ifrån en homogen grupp. Alla har olika hälsoutmaningar beroende på kontext. Det innebär att RFSL:s arbete med hälsa är brett, och att vi arbetar med en mängd frågor kopplade till området.

TESTPOINT – NYTT SÄTT ATT

ARBETA MED HIVPREVENTION

Under 2016 har RFSL erbjudit hivtester på nya platser. Till exempel i RFSL:s egna lokaler, på gayklubben Candy, saunaklubben Texas Sauna, cruisingområdet Frescati och liknande platser runt om i landet.

Testpoint är ett projekt för att metodutveckla hur män som har sex med män kan få tillgång till testning utanför vården, vilket är ett nytt sätt att arbeta med hivprevention. Det tillgängliggör tester på kvällstid och på platser som målgruppen redan besöker. Syftet är att hjälpa människor som inte känner till sin hiv att få reda på sin sjukdom, men också att avdramatisera hivtestning och att uppmuntra ett regelbundet testningsbeteende i målgrupperna.

EN BLOMMANDE PRIDERÖRELSE

Under de två senaste åren har Priderörelsen i Sverige fått en extra injektion – och resultatet är en blomstrande rörelse från norr till söder.

RFSL HAR, MED stöd av Postkodlotteriets Kulturstiftelse, drivit projektet En blommande Priderörelse. Målet har varit att stärka Prideorganisationer över hela landet genom kunskap, stöd och nätverk.

Under 2016 valdes åtta Pride-organisationer ut för att få ett riktat stöd i form av en större summa pengar. Dessutom har projektet hjälpt organisationernas arbete med till exempel normkritik, att rikta sig mot unga eller samarbeta med aktörer på sin ort.

– Det har varit så häftigt att kunna hjälpa och stötta Prideorganisationer till att bygga en starkare rörelse. Det har vi inte haft möjlighet till innan, säger Kajsa Robin, projektledare En blommande Priderörelse.

Satsningen har både stärkt de stora festivalerna, och stöttat de mindre aktörerna ute i landet att arbeta med marknadsföring och locka besökare.

54 PRIDEFESTIVALER

PRIDEKARTAN.SE

HBTQ-FUNKIS

99%

AV ORGANISATIONERNA SKULLE REKOMMENDERA
HBTQ-UTBILDNINGEN

”Livsförändrande”

BETYGET FRÅN DELTAGARNA

FUNKTIONSVARIERADE hbtq-personer har länge varit osynliga. Men Funkisprojektet ska ändra på det. Projektets fokus är normkritiska utbildningsinsatser och sociala mötesplatser för hbtq-personer på daglig verksamhet eller som bor på gruppboenden. En viktig del är just hbtq-hängen – mötesplatser som uppstod efter att projektets referensgrupp efterfrågat ett sammanhang där de kunde ses och prata hbtq tillsammans med andra i samma situation.

– Det är viktigt att få möta andra med liknande erfarenheter som en själv, säger Kristina Ullgren, projektledare Funkisprojektet, och fortsätter:

– Vi vet från de dagliga verksamheter och gruppboenden som vi möter att det här är en fråga som inte tas upp. Personer med normbrytande funktionalitet blir inte sedda som personer med sexualitet eller könsidentitet.

POP-UP SHOP

Newcomers Youth driver en volontärsdriven pop-up shop för second hand kläder, där alla insamlade pengar går till unga asylsökande och nyanlända hbtq-personer. Under 2016 har shopen bland annat besökt Pride och haft en lokal på Södermalm i Stockholm. Shopen har sålt böcker och kläder för 50 000 kronor, som har delats ut till över 100 personer mellan 15 och 25 år.

KUNSKAP LEDER TILL RÄTTVISA:

STÄRKA

Tillsammans skapar RFSL:s medlemmar plattformar där vi stöttar varandra, delar erfarenheter och möts. Det handlar om att bygga trygga platser tillsammans, oavsett om det sker genom samtal på en cafékväll på någon av de lokala avdelningarna, ett skyddat boende för någon som blivit utsatt för ett hatbrott eller juridisk rådgivning för någon de många hbtq-personer som söker asyl i Sverige.

De många olika erfarenheter och identiteter som samlas i RFSL är organisationens styrka. Med den kunskap som vi delar bygger vi en inkluderande rörelse för att motverka diskriminering, hat och hot så att alla hbtq-personer kan leva på samma villkor som alla andra.

MEDLEMSAVDELNINGAR

 37
orter

 7287
medlemmar

FÖRBUNDETS STÖD TILL DE LOKALA AVDELNINGARNA

→ ”RFSL är en stark kraft i arbetet för hbtq-personers rättigheter. Det är viktigt att alla människor har rätt att vara och leva som de vill, alla delar av samhället och i alla delar av Sverige och världen. Avdelningen tar ofta stöd av förbundet för rådgivning i olika situationer som kan uppstå inom styrelsen, med medlemmar eller med andra aktörer”

Helena Carlsson, ordförande RFSL Luleå och norra Norrbottens län

→ ”RFSL Örebro är en relativt stor avdelning men även stora avdelningar med god ekonomi behöver stöd i vissa frågor. Där har vi fått den hjälp vi behöver och det stöd vi efterfrågat från förbundet. Men där även vi som större avdelning har stöttat mindre avdelningar med det vi kan hjälpa till med. Vi får inte glömma bort att samarbete gör oss starkare.”

Cristian Rehn, ordförande RFSL Örebro

170

deltagare på
Kongressen

70%

ger högsta betyg
på Höstkonferensen

100 kr

**470
000** sek

medlemsavgifter

NEWCOMERS

17
grupper runt
om i Sverige

Newcomers Boden/Luleå
Newcomers Borås
Newcomers Dalarna
Newcomers Gävleborg
Newcomers Göteborg
Newcomers Halland
Newcomers Kronoberg
Newcomers Linköping
Newcomers Malmö

Newcomers Piteå:
Newcomers Skellefteå
Newcomers Stockholm
Newcomers Sundsvall
Newcomers Umeå
Newcomers Västmanland
Newcomers Västervik
Newcomers Örebro

604

medlemmar

50

volontärer

→ Stöd, vägledning
och information till
nyanlända som de
annars upplever att
de saknar

→ Skapa en trygg
mötesplats för att
stärka identiteten,
där man kan dela
erfarenheter,
knyta kontakter
och träffa vänner

→ Ett rikare, mer
solidariskt Sverige

BROTTSOFFERJOURN

158

personer som sökt
individuellt stöd
eller krissamtal,
största andel har
sökt för hatbrott
och partnervåld

Hjälper personer
som behöver
skyddat boende

Stöd och skydd för hbtq-
personer som blivit utsatta för
kränkningar, hot och våld

Ett kunskapscentrum för
frågor om våld och hbtq

Har stöttat flera
i att anmäla till
polisen samt
varit stöd under
utredningstiden

Opinionsbildning
och synliggörande av
hbtq-personers utsatthet
för våld i nära relationer,
hatbrott, sexuellt våld
och hedersrelaterat våld

20+

informationsinsatser
som föreläsningar,
panelsamtal och
utbildningsinsatser.
Exempel på utbild-
ningar: Polisens
hatbrottsgrupper
vid Uppsala Univer-
sitet och Södertörns
Högskola.

PATRICK BAZANYE, RFSL:S ASYLJURIST

NÄTVERK FÖR NYANLÄNDA

En av de grupper som flyr på grund av förtryck och förföljelse i sina hemländer är hbtq-personer. Men när de kommer hit saknar de ofta sociala mötesplatser, vägledning och information om sina rättigheter. RFSL stöttar genom nätverket Newcomers och våra asyljurister.

NEWCOMERS ÄR ETT nätverk inom RFSL för asylsökande och nyanlända hbtq-personer. De 16 Newcomers-organisationerna runtom i landet erbjuder aktiviteter för sina medlemmar med ett gemensamt mål: att stärka olika röster och identiteter genom att skapa mötesplatser, dela erfarenheter och träffa nya vänner. Nätverket arrangerar till exempel caféträffar, går på simning, lagar mat tillsammans och tar del av språk-undervisning.

– Det är mötesplatsen i sig som ger det största värdet. Att som asylsökande eller nyanländ hbtq-person få träffa andra människor som förstår deras livssituation och som kan stötta, det är det viktigaste, säger Jasminé Mehho, nationell samordnare för Newcomers.

Men Newcomers vill också verka opinionsbildande

och strävar efter att påverka juridiska och politiska beslut som rör asylsökande hbtq-personer.

– Psykisk ohälsa och stress i den här gruppen är stor eftersom att de har ett dubbelt stigma när de kommer till Sverige, både som invandrare och som hbtq-person. Vi vill jobba på deras välbefinnande och ge dem det stöd de behöver i sin vardag, säger Jasminé Mehho.

RÅDGIVNING I SVÅR ASYLPROCESS

För att kunna bygga ett nytt liv i Sverige behöver man först få sitt uppehållstillstånd, och en viktig del av Newcomers verksamhet är juridisk rådgivning. Enligt svensk lag har asylsökande hbtq-personer som kommer från länder som kränker deras rättigheter särskilda skäl att få vara kvar. Trots det är processen ofta lång och svår.

17

NEWCOMERS-GRUPPER
I HELA SVERIGE

STÄRKA

”Jag är 47 år och är en transtjej från Peru. Newcomers är det bästa som hänt mig!”

PAOLA RAFFO CALDERÓN,
AKTIV I NEWCOMERS

”Newcomers har gett mig en plattform för mitt politiska uttryck. För vissa är Newcomers ett sista hopp”

OLEG IVANOV,
MEDLEM I NEWCOMERS

– Jag har kontakt med över 100 personer just nu, via telefon, mail och möten. Många är redan i asylprocessen, men en del hör också av sig från utlandet med frågor då de funderar på att ta sig till Sverige, säger Patrick Bazanye, RFSL:s asyljurist.

HÅRDARE ASYLLAGAR PÅVERKA INDIREKT
Många vågar inte heller berätta att de är hbtq-personer, då de är lärda från sina hemländer att det är farlig information att dela med sig av.

– Vi möter så många negativa beslut varje dag, människor hör av sig till mig och berättar att de fått avslag på sin ansökan med hopp om att jag ska kunna hjälpa dem, och ibland går det inte. Då känns det väldigt tungt, som om jag inte gör mitt jobb tillräckligt bra, säger Patrick Bazanye.

1000

ENGAGERADE PERSONER
I SVERIGE OCH UTOMLANDS

KONGRESSEN 2016

”ATT RÄDDA LIV”

”Ni ska sträcka på ryggen och känna er stolta. RFSL gör ett ovärderligt arbete.”

KULTUR- OCH DEMOKRATIMINISTER
ALICE BAH KUNKHE (MP),
VIA FILMLÄNK PÅ KONGRESSEN

165 KONGRESSOMBUD, förbundsstyrelseledamöter, personal och medlemmar möttes i Malmö för tre dagar av diskussioner, val och beslut under RFSL:s kongress i maj 2016. Under kongressen valdes Frida Sandgård till ny förbundsordförande och Magnus Kolsjö till vice förbundsordförande.

– RFSL är för mig att rädda liv, att rädda liv och att rädda liv. Den sociala utsattheten är så påtaglig att Prideflaggor bränns. Men vi ska bli fler, vi ska stärka varandra och vi ska arbeta för hållbarhet, sa Frida Sandgård i sitt valtal om vad RFSL betyder för henne.

HÖGST PÅ KONGRESSENS AGENDA:

- Satsa på äldre medlemmars engagemang
- En antirasistisk handlingsplan
- Att utveckla arbetet med intersex-frågor
- Bli bättre på att alliera sig för alla likas rätt oavsett funktionsvariation
- En utökad asylpolitisk agenda

”TRÖSKELN SÄNKS FÖR HATBROTT”

Varje år söker 200 personer stöd hos RFSL:s brottsofferjour, dit man kan vända sig om man utsatts för någon form av våld som hbtq-person.

SEDAN 1998 har Brottsofferjouren varit en viktig del av RFSL:s verksamhet och är nu den jour i Sverige som har störst samlad erfarenhet på hbtq-området. Förutom att stötta brottsoffer fungerar också jouren som en opinionsbildare med mål att belysa hbtq-personers utsatthet för våld i nära relationer, hatbrott, sexuella brott och hedersrelaterat våld.

– Vi ser en trend i Sverige, Europa och världen där trösklarna sänks för hatbrott mot vår målgrupp. I och med det kommer vi behöva bli bättre på att beskriva vad ett hatbrott är för något – att det inte bara är att bli nedslagen på gatan, utan att det är de där vardagshändelserna som våra medlemmar utsätts för i form av nedsättande kommentarer, sexistiska påhopp och trakasserier, säger Carina Wranglebo, RFSL:s brottsofferjour.

RFSL:S BROTTSOFFERJOUR ERBJUDER:

- Enstaka krissamtal eller flera bearbetande samtal
- Information om rättigheter för hbtq-personer
- Medföljning och kontakt med vård och myndigheter
- Stöd vid polisanmälan och rättsprocess
- Kontakt med målsägandebiträde
- Skyddat boende på hemlig adress i Stockholmsområdet

200

BROTTSOFFER HAR
FÅTT STÖD 2016

FESTIVALSOMMAR

Med samtalsbaserade metoder sprider Colour of Love information om säkrare sex på festivaler och events runt om i Sverige. Målet är att ungdomar, unga vuxna och män som har sex med män ska få ökad kunskap om könssjukdomar och att underlätta reflektion kring sina egna strategier för säkrare sex.

Kampanjens viktigaste budskap är att man genom att praktisera säkrare sex behåller den sköna känslan även efteråt, då man inte behöver bekymra sig för att man fått eller gett någon en könssjukdom.

EN BÄTTRE VÄRLD FÖR

HBTQ-PERSONER

RFSL:s organisation består av tre delar, som alla driver mot samma mål – en värld av mångfald och respekt. Förbundet samlar 37 lokala medlemsorganisationer och en mängd olika projekt, medan insamlingsstiftelsen samlar in pengar. RFSL Media & Info AB säljer utbildningar och certifiering till kunder i offentlig och privat sektor.

Pengar →
Kunskap →

RFSL insamlingsstiftelse

+ INTÄKT 0,5 MILJONER +

- gåvor
- bidrag
- testamente
- Allmänhet
- Stiftelser
- Företag

Styrelse

ORDF: HELENA WESTIN
V.ORDF: FRIDA SANDEGÅRD

RFSL Media & Info AB

UTBILDNINGSENHET

- utbildningar
- certifieringar

Styrelse

ORDF: NICLAS SANDIN
ANTAL ANSTÄLLDA: 10 ST

Kunder

- Offentlig verksamhet
- Företag

Ägs till
100 %
av RFSL

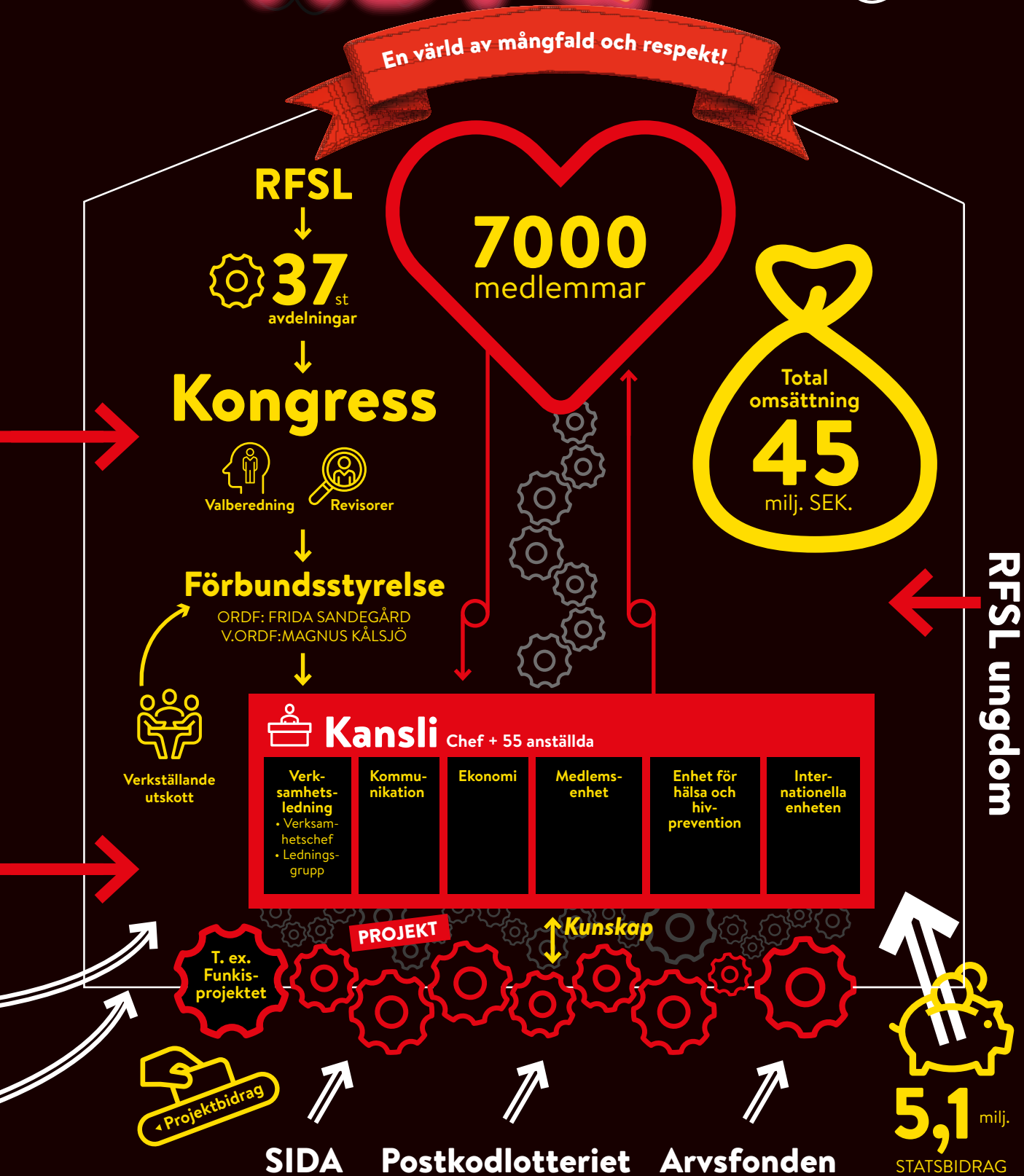

2,5 milj.
VINST!

En bättre värld för

HBTQ-PERSONER

En värld av mångfald och respekt!

INTELLEKTUELLT

KAPITAL

För att kunna skapa en bättre värld för hbtq-personer tar RFSL hjälp av experter inom en mängd olika områden. Tillsammans driver vi rörelsen framåt genom att bidra med unik kunskap om strukturer, system och erfarenheter som påverkar hbtq personers liv. Dessa experter, tillsammans med hela rörelsen, bär det intellektuella kapital som för oss mot visionen

JASMINÉ MEHMO

Sakkunnig inom flyktingfrågor och projektledare för Newcomers

Med egen erfarenhet som kurdisk flykting från krig, arbetar Jasminé med RFSL:s Newcomers. Hon talar flytande arabiska, har tidigare arbetat med den ideella organisationen Ingen Människa är Illegal och länge varit politiskt aktiv.

HELENA WESTIN

Varumärkesexpert och förtroendevald styrelsearbetare

Arbetar halvtid som styrelseproffs och rådgivare i näringslivet och halvtid ideellt i bland annat RFSL. Helenas ambition är att RFSL ska bli ännu självständigare och mer oberoende ekonomiskt för att kunna vara en stark röst och kraft för alla de hbtq-personer som inte annars får eller kan ta plats själva.

AINO GRÖNDAL

Asylrättsjurist

Företräder hbtq-flyktingar genom att förordnas av Migrationsverket som offentligt biträde för asylsökande som har hbtq-skyddsskäl. Aino arbetar även med att utbilda migrationsmyndigheterna om hbtq-asylskäl och asylprövningen för hbtq-personer i civilsamhället.

KINA SJÖSTRÖM

Projektledare RFSL:s brottsofferjour samt programansvarig för Individstöd

Arbetar med samverkan, utveckling, och utbildning inom våld i nära relationer och hatbrott, och har startat upp RFSL:s skyddade boenden. Kina har tidigare arbetat med individuellt stöd till våldsutsatta personer inom feministiska idéburna organisationer, och har ett stort nätverk inom området.

CARLOS DÍAZ

Utbildare inom hbtq-certifiering

Utbildare på RFSL:s Utbildningsenhet och arbetar med frågor kring sexualitet, kön och etnicitet. Carlos är även verksam inom antrirasism och har tidigare lett flertalet arbetslivsprojekt, samt författat diverse essäer om intersektionalitet, kön, sexualitet, och etnicitet.

MICAH GRZYWNOWICZ

Sakkunnig inom internationellt påverkansarbete

Är en del av det internationella teamet på RFSL och fokuserar på FN:s arbete för att säkerställa att Sexual Orientation and Gender Identity ingår i viktiga dokument och resolutioner som antagits av FN:s organ. Micah har tidigare arbetat för bland annat Commissioner for Human Rights Council of Europe och sitter i ILGA-Europes styrelse.

VIERGE HÅRD

Sakkunnig transfrågor

Arbetar med transfrågor på RFSL och RFSL Ungdom. Har expertis inom utbildning, vårdkontakter och nätbaserat stöd för transpersoner. Vierge är utbildad journalist och ungdomscoach och har tidigare varit verksam inom sexualupplysning och som frilansande redaktör.

JENNY SUNDBERG

Internationell policyrådgivare

Arbetar i det internationella teamet på RFSL med hbtq-frågor på policynivå genom programutveckling, utvecklingssamarbeten och projekthantering. Jenny har tidigare arbetat med kapacitetsutveckling av kvinnoorganisationer över hela världen och med mänskliga rättigheter på SIDA.

JONAS JONSSON

Expert inom Hälsa & hiv

Har sex års erfarenhet av hiv-preventivt arbete inom RFSL, vilket tog sin början i samband med volontärarbete inom Sexperterna. Jonas intresserar sig för frågan om hbtq-personer som har sex mot ersättning, något han bidragit med mycket kunskap om och satt på agendan.

JOHANNA NYMAN

Projektmedarbetare och utbildare inom funkis och tillgänglighet

Har tillsammans med Emma Rasmusson utformat verksamheten hbtq-hänget och skrivit hbtq-handboken, ett mycket efterfrågat material för de som bor eller jobbar på gruppboende eller dagligverksamhet.

JOHNNY FEDDERLY

Förtroendevald

Sitter i RFSL:s insamlingsstiftelses styrelse och har en lång erfarenhet av olika kommunikationsuppdrag - bland annat för UNICEF Sverige, Coca Cola Sverige och Riada. Johnny arbetar även som rådgivare åt sociala entreprenörer för Reach For Change.

BLI EN REGNBÅGSHJÄLTE!

SOM REGNBÅGSHJÄLTE GER DU PENGAR

VARJE MÅNAD OCH STÖTTAR MÄNSKLIGA

RÄTTIGHETER I SVERIGE OCH VÄRLDEN.

www.rfsl.se/engageradig

